

Referaten.

RUBRIEK 1. Algemeen (waaronder wetenschap, vereenigingswezen, onderwijs, onderzoekswezen, bibliographie, monographieën enz.).

Société forestière suisse. (Uit het Verslag van den voorzitter den heer F. Grivaz, inspecteur cantonal des forêts à Lausanne, op de jaarvergadering van 1 September te Burgenstock aan het Vierwoudstedenmeer). J. F. Suisse. 9/10, 201—204, 1941.

De vereeniging bestaat sedert 1843 en telt 520 leden. Ze beschikt over een „fonds pour publications” dat 18.526 franken bedraagt; 2500 fr. hiervan is besteed aan de versterking van het fonds voor inrichting van een boschbouwproefstation aan de Polytechnische school te Zürich. Behalve de Société forestière dragen hier aan nog bij de Ecole forestière, de Association suisse d' économie forestière en de Association forestière Vaudoise.

Nieuwe uitgaven of studies van de vereeniging zijn dit jaar niet verschenen. Wel is besloten het werk „Holzfehler” van Dr. Knuchel ook in het Fransch te publiceeren. De heer Heune heeft zijn werk over de geschiedenis der vereeniging 1893—1941 beëindigd; het is een vervolg op het werk van Landolt die de geschiedenis van 1843—1893 beschreef. In 1943, bij het 100-jarig bestaan der vereeniging zal het, tot dat jaar bijgewerkt, den leden worden aangeboden.

Door het bestuur is, niet zonder gevolg, moeite gedaan de militaire verloven van het in dienst zijnde boschpersoneel, in gunstigen zin te herzien.

In den loop van het jaar is met het bestuur van de Ecole forestière overlegd, het onderwijs in boschpolitiek te herzien en het vak boschbescherming, voorzover het de planten, dieren en bergstoringen betreft, aan speciale deskundigen toe te vertrouwen. Ook is aangedrongen op een cursus in jachtkunde, met het oog op de schade door het wild aan de bosschen toegebracht. In het algemeen werd er aangedrongen op meer waardeering voor het beroep en het werk van den boschbouwer.

Op voorstel van Prof. Badoux zal thans ook aandacht geschonken worden aan de opstelling van een programma voor na den oorlog. Het zal voorstellen omvatten ten aanzien van de herziening der federale wetgeving, die thans 40 jaren oud is. Het boschbouwkundig onderzoek (proefstation), dat door gebrek aan geld en personeel niet snel genoeg opschiet, zal bijzondere aandacht vragen evenals de persdienst, die veel te wenschen over laat.

De heer Grivaz, tot nog toe voorzitter der vereeniging, treedt af. Als opvolger is gekozen de heer M. Jenny, inspecteur forestier d'arrondissement à Coire (Chur).
de K.

Philippe Flury, oud adjunct-directeur van het boschbouwproefstation te Zürich. H. Badoux. J. F. Suisse, 9/10, 199—201, 1941.

Te Kilchberg bij Zürich is 27 September 1941 op 80-jarigen leeftijd overleden Ph. Flury, door zijn arbeid en zijn publicaties ook in Nederland welbekend. Van de oprichting in 1888 af is hij aan het boschbouwproefstation verbonden geweest. De methoden van houtcubeeren, houtopname, aanwasbepaling, bedrijfsregeling hadden zijn bijzonderen aandacht.

Een van de onderwerpen, die hem het langst heeft beziggehouden, was het opstellen van opbrengsttabellen voor spar en beuk, waarvan Zwitserland er tot 1907 slechts één bezat (van Meister voor de beuken van het Sihlwald). De overige in Zwitserland gebruikte tabellen waren Duitsche. Om deze tabellen te maken, werden niet minder dan 141 boschperceelen in 19 cantons onderzocht (gemiddelde grootte 0,20 ha).

Naast het onderzoekingswerk, waaraan hij doorlopend 46 jaren wijdde, hadden ook de algemeene boschbouwwzaken zijn volle belangstelling. In 1903 bood hij in een algemeene vergadering der Société forestière een rapport aan over het instellen van een boschbouwstatistiek. Door zijn initiatief vormt deze thans een waardevol onderdeel van de Inspection fédérale des forêts. Ook de zoo nuttige „caisses forestières de réserve" zijn een schepping van den overledene.

Eén van de meest gewaardeerde vruchten van zijn arbeid, is het prachtige werk „La Suisse forestière", een rijk geïllustreerd werk, door de Société forestière in 1914 uitgegeven, met het doel het publiek over de bosschen in te lichten en de belangstelling te verhoogen.

Flury is ook voorzitter geweest van de commissie die tot taak had de stichting der „bibliographie forestière internationale" voor te bereiden. Hij was docter honoris causa van de Ecole polytechnique fédérale, corresponderend lid van de Finsche boschbouwvereening, eerlid van de Société forestière suisse en van de Society of American foresters. Zijn publicaties op boschbouwkundig gebied zijn buitengewoon talrijk.

de K.

RUBRIEK 3. Houtteelt (waaronder biologie der houtgewassen, systematiek en zaadteelt).

Einige vordringliche Probleme der Forstwirtschaft in Südosteuropa.
J. Fröhlich. Z. f. Weltf. 3/10, 528—533, 1941.

Vele zijn de moeilijkheden, die ook op boschbouwkundig gebied in Zuid-Oost-Europa een oplossing vragen. Zoo bestaat er geen boschstatistiek, zoodat men er voor de in de naaste toekomst te nemen maatregelen is aangewezen op schattingen wat betreft de uitgestrektheden, die de verschillende houtsoorten innemen en de ouderdomsklassen verhoudingen en de houtmassa. Het ontbreken van betrouwbare gegevens leidde er in Roemenië toe, dat de Staat weinig kon doen tegen de roekelooze vellingen van particuliere grootgrondbezitters, zoodat men thans in Zevenburgen nog maar weinig kaprijp hout vindt.

Een andere moeilijkheid is de verjonging van den eik. Enkele Balkanstaten hadden vóór 60 à 70 jaar nog belangrijke voorraden kaprijp eikenhout. Thans, na de gereedkoming van het spoorwegnet, zijn in de vruchtbare overstroeringsgebieden van Slavonia, in Walachye en in Zevenburgen een groot deel van de oude eikenbosschen verdwenen. Van de ruim 3 millioen ha eikenhout in Roemenië en Joegoslavië bestaat het grootste deel uit bosschen jonger dan 40 jaar, waarbij dan nog over groote uitgestrektheden de verjonging totaal is mislukt. Aangezien wel gebleken is, dat hier onder schermslag van de verjonging niets terecht komt, zal men in de thans nog bestaande oude bosschen wel zijn toevlucht moeten nemen tot dezelfde methodes, die men met zooveel succes heeft toegepast in den Spessart: de eik in groote horsten inbrengen.

De reden van de mislukking van de eikenverjongingen ligt voornamelijk in de te groote beheerseenheden (20.000—30.000 ha) en de geringe vakontwikkeling van het technische hulp personeel.

Een derde moeilijkheid leveren de gemengde bosschen van zilverden, beuk en spar op. Dit gemengde bosch treft men veel in de Balkanstaten aan, waarbij vooral zilverden en beuk op den voorgrond treden; alleen in de hoogere gebergtestreken neemt het percentage spar toe. Men vindt er prachtige zilverdennen, die op 300- à 400-jarigen leeftijd nog kerngezond zijn en een inhoud hebben van 20—25 m³ werkhout, terwijl de

spar voor meer dan 30% ten offer valt aan *Trametes pini*. Het is daarom een groote fout, dat in de Oost-Karpathen tienduizenden ha door het kaalslagbedrijf in zuiver sparrenbosch is omgezet.

Fröhlich verwacht veel van het contract, dat men in Roemenië heeft gesloten met de Duitse „Forst- und Holzwirtschaftsgesellschaft, volgens hetwelk 34.000 ha oerwoud op vakkundige wijze zullen worden geëxploiteerd en verpleegd.

Tenslotte heeft men er nog het vraagstuk van de Beförderung der particuliere bosschen. Behoudens enkele uitzonderingen voelen de particuliere grootgrondbezitters nog weinig voor een behoorlijk deskundig beheer. Fröhlich stelt Hongarije ten voorbeeld, waar alle particuliere bosschen, die grooter zijn dan 3000 joch (1726 ha) onder beheer van een gediplomeerd houtvester staan, terwijl de eigenaars van kleinere uitgestrektheden bosch verplicht zijn een dergelijken deskundigen te raadplegen en diens advies te volgen.

Van zeer veel belang wordt ook geacht de spoedige uitscheiding en vastlegging van het schermboschareaal. De exploitatie der laatste decennia heeft de bosschen tot de hoogste bergtoppen en de steilste terreinen teruggedrongen, waarvan natuurlijk erosie en aardschuivingen het gevolg zijn.

v. Z.

RUBRIEK 6. Boschhuishoudkunde (waaronder beheer, handel, recht, wetgeving en arbeid).

Die Forstwirtschaft Ungarns nach dem Rückenschluss Oberungarns und Siebenbürgens. Dr. László Foldvály. Z. f. Weltf. 9/10, 501—527, 1941.

Foldvály geeft een overzicht van de wijzigingen, die de samenvoeging van Opper-Hongarije en Zevenburgen met het Hongaarsche gebied, in den boschbouw heeft teweeggebracht. Over 't algemeen is 'dit een droog artikel met veel detailcijfers, waaruit we slechts het belangrijkste hier zullen naar voren brengen.

Door een driemaalige gebiedswijziging sedert den vorigen wereldoorlog zag Hongarije zijn sterk verminderd oorspronkelijk gebied toenemen van 93.073 km² tot 160.553 km². Na den vrede van Trianon bezat Hongarije 1,2 miljoen ha bosch; thans 3,4 miljoen. Het belang van die boschvermeerdering is, echter vooral daarin gelegen, dat door de toevoeging van veel bergland het percentage naaldhout-bosch, dat veel grootere jaarlijksche opbrengsten geeft, sterk is toegenomen. Van 6% liep dat percentage op tot 22% in 1940. Van een hout-invoerend land is het daardoor thans een staat geworden, die nagenoeg in zijn houtbehoefte kan voorzien. Het artikel is mooi geïllustreerd.

v. Z.